

Buff: Det er kun et Par Bemærkninger, jeg vil tillade mig at gjøre. Jeg er bange for, at Thinget ikke staa frit i denne Sag om Restaureringen af Ribe Domkirke. Ikke alene er jo nu Taarnet restaureret og har kostet 70,000 Kr., — og det er jo en Konto for sig —, men hvad selve Kirken angaar, er jeg bange for, at Restaureringen for en Del er foregreben ved det, som allerede er gjort ved Kirken, og jeg er bange for, at den er foregreben under saadanne Omstændigheder, at det i Grunden forrykker det, som væsentlig skulde bidrage til, at vi med Glæde skulde gaa til at bevilge en stor Sum til Restaurering; thi Meningen med Restaurationen af denne eiendommelige Kirke maatte dog vel være den, at faae den til at fremstaa i sin virkelig gamle Skikkelse, affet fra, at den er i høi Grad forfalden. Men nu er jo Forholdet det, hvad ogsaa oplyses i Motiverne, at der er anvendt 40,000 Kr., og hele Projektet gaar jo ud paa, at Restaureringen skulde foregaa, hvad det Ydre angaar, saaledes, at Kirken beholder den Skikkelse, den har i Diebliftet. Ja, jeg ser, der høitærede Minister nikker bifaldende, saa jeg har altsaa ikke taget feil i den Opfattelse, at det er Meningen; men saa veed den høitærede Minister ogsaa, at det er ikke i sin gamle Skikkelse, at Kirken fremtræder nu, og det er ham vel saa ogsaa bekendt, at de to Sideskibe ere Tilbygninger fra en Langt yngre Tid. Naar der derfor nu er Tale om at anvende saa mange Penge paa at restaurere denne Kirke, saa vilde jeg for mit personlige Bedkommende, selv om jeg ikke var særlig Repræsentant for denne Kreds, sige, at det tiltaler mig i høi Grad, hvad der paa det Omraade er gjort i vort Fædreland i de senere Aaringer, for at saadanne gamle Bygninger kunne komme til at fremtræde i deres oprindelige og langt skjønnere Skikkelse, end medens de vare skamfjændede ved Tilbygninger i de sidste Aarhundreder. Saa for saa vidt tiltaler Sagen mig og forhaabentlig ogsaa det ærede Thing. Men naar Forholdet bliver det, at Ribe Domkirke bliver restaureret, som den nu ser ud, kommer den ikke til at fremtræde i sin gamle Skikkelse. Nu kunde det ganste vist siges til Forfar derfor, at Kirkebygningen er bleven rummeligere, har faaet mere Indhold, men der er jo netop det sørgelige Forhold ved Ribe, at den er nærved at gaa tilbage i Stedet for fremad, og desuden er der jo to Kirker i Ribe. Der er en stor Kirke til foruden Domkirken, saa der er saamaend ikke Mangel paa Kirkeplads i Ribe; der er meget mere, end der nogenstunde bliver Brug for. Naar da Forholdet er dette, at de langt

nygre Sidebygninger til Kirken skulle ind i Planen, og der er brugt en stor Sum til dem, er jeg bange for, at vi ikke staa fuldstændig frit i Overveielser af denne Sag. Det er naturligt, at denne Sag vil blive henvist enten til et særligt Udvalg, eller til et Udvalg, som allerede er nedsat, for at blive gennemgaaet yderligere; thi det er jo en stor Sum, det dreier sig om, og det er ikke saa godt efter de Oplysninger, der her foreligge, at danne sig nogen Mening, om det, der forlanges, er for Meget eller for Lidt, selv om man gaar ud fra den Betragtning, som den ærede Minister er gaaet ud fra ved Foreløggesen af Lovforslaget. Jeg vil, i alt Fald foreløbig, slutte med disse Bemærkninger, ligesom jeg ogsaa vil lantage, at Sagen vil blive tagen under Overveielse af et Udvalg, som kan faa nærmere Oplysninger. Jeg har fundet Aaledning allerede ved denne Sags 1ste Behandling til at gjøre de to Bemærkninger, jeg har tilladt mig, at begrunde.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Seavenius): Jeg skal ligeoverfor de Bemærkninger, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Buff), svare, at man ikke kan sige, at Spørgsmaalet om Ribe Domkirkes endelige Restauration er paa nogen Maade afgjort iforveien ved det, der hidtil er sket. Det, der hidtil er sket, er to Ting. For en Del Aar siden er Taarnet blevet restaureret ad sædvanlig Wei ved de Midler, Ministeriet har kunnet tilveiebringe, dels ved Tilskud fra Kommunen og dels ved Tilskud fra andre Kirker, og her igjennem er der Intet foregrebet. Det er klart og tydeligt. Det Andet der er det, er, at Ministeriet for et Par Aar siden har ment at maatte være forpligtet til paa sit Ansvar at anvende en Sum af ca. 40,000 Kr. for at forhindre Domkirken i at falde sammen. Andet er der ikke gjort, og det følger af sig selv, at naar man vil forhindre en Kirkes Mure fra at skrabe ud, er det Meningen at forhindre hele den nu staaende Kirke fra Saadant, uden Hensyn til, om man maaske en Gang i Fremtiden vil komme til at rive nogle af de staaende Dele ned. Jeg siger derfor, at selv gaende ud fra det Standpunkt, som det ærede Medlem synes at staa paa, at det var hensigtsmæssigt og bedst, at restaurere Kirken som den fra Først af har været, er der Intet foregrebet. Nu maa jeg imidlertid sige, at jeg maa være meget uenig med det ærede Medlem i, at det vilde være rigtigt at føre Kirken tilbage fuldstændig til den ren romanske Stil, som den fra Først af